

درباره ربوده‌شدن مادورو

کوروش احمدی

دیپلمات پیشین

اقدام ترامپ به ربودن یک رئیس کشور از محل زندگی‌اش، جهان را تکان داده است. او پیش از این نیز نشان داده بود که احترامی برای قواعد نظام بین‌المللی لیبرال که حاکمیت ملی و اصل برابری و تمامیت ارضی کشورها مطابق منشور ملل متحد در مرکز آن است، قائل نیست. بی‌شک، قرار داشتن چنین فردی در راس کشوری که دارای قوی‌ترین اقتصاد، قوی‌ترین نیروی نظامی و قوی‌ترین نهادهای اطلاعاتی جهان است، زنگ خطری برای همگان، حتی دوستان آمریکاست. پس از این اقدام تجاوزکارانه، چه تضمینی وجود دارد که فردا دیگر قدرت‌ها نیز خود را از قید حقوق بین‌الملل آزاد تصور نکنند و دست به اقدامات مشابه زنند؟

برخی ابعاد و درس‌های این اتفاق:

۱. اقدام دولت ترامپ به ربودن یک رئیس‌جمهور مستقر، بدون شک نقض فاحش و بی‌سابقه حقوق بین‌الملل است. صرف‌نظر از بحث‌های معتبر درباره مشروعیت و نحوه حکمرانی مادورو، شکی نیست که بر اثر این اقدام آمریکا سه قاعده آمره و الزام‌آور حقوق بین‌الملل، شامل منع تجاوز مسلحانه، مصونیت عام دولت‌ها و منع آدم‌ربایی غیرقانونی فرامرزى نقض شده است. در حدود ۳۰۰ سالی که از توسعه حقوق بین‌الملل به‌عنوان یکی از دستاوردهای درخشان بشر می‌گذرد، چنین نقض فاحشی توسط یک قدرت بزرگ کمتر سابقه داشته است. این اقدام لطمه‌ای بزرگ به تلاش‌ها برای اعمال حاکمیت قانون در سطح بین‌المللی است و در غیاب اقداماتی جبرانی می‌تواند بدون شک همگان را متضرر کند. از آنجا که حقوق بین‌الملل به‌رغم ضعف‌هایش

عملا تنها پناه کشورهای ضعیف و کمتر قدرتمند است، این کشورها باید در جهت محترم‌شمردن آن و کمک به حفظ آن بکوشند.

یادداشت

راه‌حل یک میلیون تومانی

حسین حقگو

کارشناس اقتصادی

۱. در پی اعتراضات این روزها، آقای پزشکیان از دغدغه هر روز خود درباره معیشت مردم نوشت و از مأموریت به وزیر کشور برای گفت‌وگو با معترضان و سخنگوی دولت نیز از طبیعی بودن واکنش اعتراضی مردم سخن گفت و از اصل ۲۷ قانون اساسی که «تشکیل اجتماعات و راهپیمایی‌ها بدون حمل سلاح و…» آزاد است. در این موضع‌گیری‌ها ظاهراً هم وضعیت طاق‌فرسای معیشت مردم و هم حق اعتراض آنان به‌عنوان دو ضرورت مهم و اساسی برای گذار از وضعیت بسیار بغرنج فعلی درک و پذیرفته شده است. این سخنان اگر باوری راستین باشد و نه از سر استیصال و در تنگنای موقعیت قرارگرفتن و برای فرونشاندن اعتراض‌ها، می‌تواند تحولی راهگشا و امکانی مهم برای خروج از بن‌بستی تاریخی باشد؛ چراکه بزرگ‌ترین معضل این سرزمین در دوران معاصر نفوق ملاحظات سیاسی بر منطق اقتصادی و غلبه ارزش‌ها و آرمان‌های فرازمینی وایدئولوژیک بر واقعیت‌های زمینی و حقوق معمولی و شهروندی بوده است. درواقع همواره امر اقتصاد و بهبودی زندگی و معیشت مردم حاشیه‌ای بر منافع و بلندپروازی‌های سیاسی سیاست‌مداران بوده و اقتصاد وسیله و نه هدف نظام حکمرانی. در همین منظومه فکری و راهبردهای عملی برآمده از آن، حق جامعه برای اعلام نظر و تشکلیابی و ایجاد نهادهای صنفی، سیاسی و مدنی بیشتر کلماتی بر کاغذ بوده (اصل ۲۷ قانون اساسی در تشکیل اجتماعات و اصل ۵۹ همه‌پرسی و مراجعه به آرا مردم) به تظاهرات میلیونی و خودجوش و… تغییر ماهیت داده و فروگاسته شده است. درباره وعده سروسامان‌دادن به وضعیت معیشت مردم که جرقه اعتراضات این روزها را زده، دو اقدام عملی از سوی دولت صورت گرفته است:تغییر رئیس بانک مرکزی و انتصاب وزیر سابق اقتصاد به این سمت با هدف کنترل تورم و اقدام دیگر طرح کالابرج یک میلیون تومانی به ازای هر فرد در ماه

با حذف ارز ترجیحی برای جبران کسری بودجه و جلوگیری از فساد و تأمین عدالت.

سه‌شنبه ۱۶ دی ۱۴۰۴	
۱۶ رجب ۱۴۴۷	
۶ ژانویه ۲۰۲۶	
سال بیست‌ودوم	
شماره ۵۲۹۸	
۳۰ هزار تومان	
۱۲ صفحه	

یادداشت

هوش مصنوعی، انزوای داده‌ای و از دست رفتن روایت

خطر حذف خاموش ایران از فرهنگ جهانی

امیر نیک‌روبان

رسانه‌نگار

به‌عنوان چهره طبیعی جهان عرضه کرده است. برای درک روشن‌تر این دگرگونی، کافی است چند درخواست ساده از یک مدل تصویری مطرح کنیم. مثلاً اگر از آن بخواهیم «چهره یک خانواده خوشبخت» را بسازد، تقریباً همیشه خانواده‌ای غربی، سفیدپوست و لیخنزن ظاهر می‌شود، درحالی‌که همین مدل اگر مأمور شود «یک خانواده غمگین» را تصویر کند، به‌صورت خودکار به سراغ چهره‌های شرقی و پوشش‌های مذهبی می‌رود. این بازتولیدهای تصویری، در عمل نشان می‌دهند که چگونه نقش‌ها، جنسیت‌ها و سبک های زندگی، بی‌آنکه قصدی در کار باشد، از زاویه‌ای خاص و محدود دوباره ساخته می‌شوند.

اما شاید ژرف‌ترین هشدار را ار نست کاسیرر داده باشد؛ آنجا که انسان را «موجود نمادساز» می‌نامید. انسان با نمادها جهان خود را می‌سازد و اگر ساخت این نمادها به ماشین‌هایی سپرده شود که خود بر بنیاد داده‌های یک فرهنگ خاص آموزش دیده‌اند، بخش بزرگی از فرهنگ نیز ناخواسته به آن سوی دیوار واگذار می‌شود. این انتقال آرام، نه فریادی دارد نه اعلام خطری، اما می‌تواند در بلندمدت تصویری یکنواخت، تقلیل‌یافته و تک‌صدایی از جهان بسازد.

این پرسش در ایران اهمیتی دوچندان می‌یابد. کشوری با فرهنگی چندلایه، تاریخی پرفرازونشیب و جامعه‌ای که در دهه‌های اخیر زیر فشارهای سیاسی و اقتصادی بوده، اکنون در برابر فناوری‌ای قرار گرفته که به‌سرعت در حال بازتعریف جایگاه کشورها در جهان است. درحالی‌که بسیاری از کشورهای منطقه

یادداشت

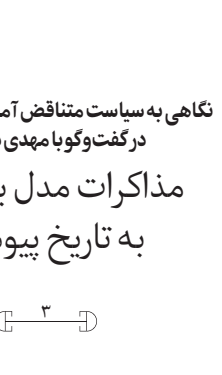
آقای پزشکیان، ارزیابی عملکرد سر خرمن است

عبدالحسین طوطیایی

پژوهشگر کشاورزی

بیش از پیش از ماهیت تولیدی آن کاسته و عرصه ستادش به جای کام‌های با کفش‌های خاک‌آلود کشاورزان، جولانگاه واردکنندگانی شده است که گاهی برای رفع خستگی جای دیش می‌نوشند. امیدواریم که آقای پزشکیان با وجود آنبوه مشغله‌ها حضور دیگر بارشان در این وزارت در سر خرمن باشد.

نگاهی به سیاست متناقض آمریکا در قبال ایران

در گفت‌وگو با مهدی ذاکریان

مذاکرات مدل برجامی

به تاریخ پیوست

۳

برگزیده‌ها

گفت‌وگو با محسن رهامی درباره ریشه‌های سیاسی بحران معیشت و ضرورت اصلاح مسیر تعامل ایران با جهان